

Да ли ће „српски став“ бити став Србије?

Пише: Младен Ђорђевић
понедељак, 13 фебруар 2012 00:00

Иако није без мана и грешака, Војислав Коштуница јесте политичар који је обележио постпетооктобарску Србију. Иако је већ четири године изван власти, и даље је на мети владајуће касте, за коју је од драгоценог саборца у обарању Милошевића постао терет и симбол националистичког злотвора, главни кочничар европског пута Србије, кога би они најрадије видели негде иза решетака. Непрекидне ударе на личност и политику за коју се залаже и персонификује, лидер ДСС-а је поднео и подноси остајући доследан својој политици и дистанциран од пропагандне бруталности.

Дистанца и интелектуални ексклузивизам који гаји очували су му имиџ и поред напада и великих грешака ДСС-а и његове владе, али су му истовремено донеле изборни неуспех и низак рејтинг. ДСС према анкетама тренутно стоји мало изнад цензуса, а уочи нових избора, који ће по Србију бити можда пресуднији од оних 2008. Коштуница у изборну утакмицу против фанатизованих европских снага и њихових хистеричних медија креће књигом *Зашто Србија а не Европска унија*. У њој је понудио разрађен концепт политичке и војне неутралности Србије, које нуди као одговор садашњем „безалтернативном“ путу.

Пошто сматра да би улазак Србије у ЕУ значио насилно измештање Србије из њеног историјског тока, Коштуница је понудио идеју војне и политичке неутралности, која по њему представља идеју самосталности и слободе насупрот нових догми и нових центара моћи. Он тиме настоји да реафирмише тзв. „српски став“, који је преовладавао српском политиком 19 века, односно гледиште да је у свакој политичкој активности примаран интерес Србије. Коштуница жели да српски став уобличи за 21. век, али сматра да он не сме да исходи из остатака титоизма и једнопартизма, већ да мора бити чврсто ослоњен на најпозитивније тековине српског 19. века, односно на пуну афирмацију грађанског духа, демократије и националног консензуса. Повратак „српском ставу“ значи „не“ Европској унији и НАТО, али не значи затварање и изолацију, већ сарадњу са свима кроз превасодхни интерес Србије.

Кренувши на овакав начини у изборну утакмицу, Коштуница се определио да буде глас разума, и насупрот медијским опсенама понудио решење и алтернативе. Обраћајући се бирачима књигом, позивао је становнике Србије да му дају легитимитет, али као

Да ли ће „српски став“ бити став Србије?

Пише: Младен Ђорђевић
понедељак, 13 фебруар 2012 00:00

одговорни грађани, а не као изгладнела, залуђена и опсењена гомила. У томе лежи вредност, али и могући велики промашај и његове књиге и стратегије. Јер, Коштуница позива грађане да промисле и прихвате визију неутралности и самосталности, дванаест година после 5.октобра, када је Србија постала друштво крајности, уништене средње класе, које је све мање способно за разумно промишљање и управљање собом, и које је премрежено моћним организацијама, партијама и медијима чији је циљ да тако и остане.

После четири године катастрофалне проевропске власти, Коштуница од грађана тражи да му поново укажу поверење на изборима, не би ли изградио Србију на темељима које је положио за време своје власти. Остаје међутим дилема колико су грађани после деценије пута у Европу, који је и сам трасирао, заиста спремни да прихвате идеју политичке неутралности, која захтева далеко више озбиљности, одрицања и напора него што се то на први поглед да уочити. Иако је опредељење за улазак у ЕУ пало испод 50%, питање је и колико је Србија заправо способна за неутралност у времену тектонских поремећаја и опасних тенденција на међународној сцени.

Да би остали на политичкој сцени, и у њој играли улогу коју сматрају да заслужују, Коштуници и ДСС-у предстоји да у изборној кампањи пронађу начин да, насупрот предстојећој ДС-овској пропагандној канонади, већини грађана приближе најважније елементе своје стратегије. Изостанак активне и агресивне промоције читаве идеје личило би на понављање истих грешака. А ако су у ДСС-у опет спремни да чекају још четири наредне године да се грађани освесте и схвате да је Коштуница у праву, дотле се у Србији може остварити најгори сценарио. Тада ће за државотворну политику и неутралност већ увелико бити касно.